

Nieuwsbrief 9 september 2024

In deze Nieuwsbrief:

- Een Afrika zonder kinderarbeid is mogelijk
- Schrijfactie Indiase collega's in kledingindustrie. Doe mee!
- Webinar arbeidsrechten in de mijnbouw Z-Afrika (11 september)
- Hoe de Indonesische bevolking lijdt onder de elektrische auto.

Andy Tagoe: “Een Afrika zonder kinderarbeid is mogelijk”

Strijd tegen kinderarbeid

De Ghanese landbouwwakbond GAWU is al jaren partner van Mondiaal FNV. In de strijd tegen kinderarbeid op cacaoplantages en in de visserij is plaatsvervangend secretaris Andrews Addoquaye Tagoe een bekend gezicht. Hij won onlangs een prestigieuze prijs in de VS voor zijn voortdurende inspanningen tegen dit wereldwijde probleem. We spreken met hem op een vroege ochtend over de betekenis van deze prijs en het belang van zijn strijd.

Een 'kampioen in de strijd tegen kinderarbeid'. Zo wordt Andrews Addoquaye Tagoe (1965), voor vrienden 'Andy', genoemd door de Amerikaanse overheid. Hij won onlangs de Iqbal Masih Award for the Elimination of Child Labor. Deze prijs, vernoemd naar een Pakistaanse strijder tegen kinderarbeid die in 1995 is vermoord, is door het Amerikaanse ministerie van Arbeid in 2009 ingesteld om voorvechters te belonen en aandacht te vragen voor dit wereldwijde probleem.

(hieronder meer)

Solidariteit met de arbeiders die de kleding maken die jij draagt!

Er zo'n 600.000 kledingarbeiders in het gebied zijn verwickeld in een grote strijd om het minimumloon, dat extreem laag is, te verhogen. De deelstaatregering is wettelijk verplicht om het minimumloon elke vijf jaar te herzien, maar heeft hier tien jaar mee gewacht.

Een coalitie van Indiase vakbonden is de strijd aangegaan en heeft zich verenigd in een campagne op LabourStart waarin wordt geëist dat de deelstaatregering van Tamil Nadu het minimumloon nu verhoogt.

Ze hebben dringend internationale steun nodig. Neem even de tijd om je solidariteit te tonen -- klik hier https://www.labourstartcampaigns.net/show_campaign.cgi?c=5505&src=lsmmen *(hieronder meer)*

Uitnodiging: Webinar arbeidsrechten in de mijnbouw in Zuid-Afrika

Op 11 september organiseren CNV Internationaal, Profundo en ILRIG een webinar naar aanleiding van nieuw onderzoek over arbeidsrechten in de mijnbouw in Zuid-Afrika.

Als gevolg van de energietransitie staat de sector voor grote uitdagingen. De expansie gaat helaas ten koste gaan van de mijnwerkers. In Zuid-Afrika leidt dit tot gevaarlijke arbeidsomstandigheden, extreem lage lonen, ontoereikende en onbetaalbare huisvesting en gebrek aan vakbondsvrijheid. *(Hieronder meer)*

Hoe de Indonesische bevolking lijdt onder de elektrische auto

VPRO Tegenlicht

Om batterijen voor elektrische auto's te maken heb je het metaal nikkel nodig, heel veel nikkel. Indonesië levert momenteel meer dan de helft van het wereldaanbod. Politici zien het als een gouden kans voor de economie. Maar de gevolgen voor de bevolking en het milieu zijn rampzalig. *(hieronder meer)*

Andy Tagoe: “Een Afrika zonder kinderarbeid is mogelijk”

Strijd tegen kinderarbeid

De Ghanese landbouwwakbond GAWU is al jaren partner van Mondiaal FNV. In de strijd tegen kinderarbeid op cacaoplantages en in de visserij is plaatsvervangend secretaris Andrews Addoquaye Tagoe een bekend gezicht. Hij won onlangs een prestigieuze prijs in de VS voor zijn voortdurende inspanningen tegen dit wereldwijde probleem. We spreken met hem op een vroege ochtend over de betekenis van deze prijs en het belang van zijn strijd.

Foto: Samuel Grumiau

Tekst: Astrid van Unen

Een 'kampioen in de strijd tegen kinderarbeid'. Zo wordt Andrews Addoquaye Tagoe (1965), voor vrienden 'Andy', genoemd door de Amerikaanse overheid. Hij won onlangs de Iqbal Masih Award for

the Elimination of Child Labor. Deze prijs, vernoemd naar een Pakistaanse strijder tegen kinderarbeid die in 1995 is vermoord, is door het Amerikaanse ministerie van Arbeid in 2009 ingesteld om voorvechters te belonen en aandacht te vragen voor dit wereldwijde probleem.

Andy Tagoe. Foto Hivos

Wat betekent deze prijs voor je?

“Heel veel! Ik voel me nu extra gemotiveerd om door te gaan. Ook voor mijn team en vooral de kinderen heeft dit grote betekenis. De kinderen juichten toen ik hen het nieuws vertelde. Dat geeft een extra boost. De strijd tegen kinderarbeid is niet gemakkelijk. Soms is het heel moeilijk om de kinderen te bereiken, als ze diep in de bossen, in maisvelden of in mijnen werken. Dan is het bijzonder inspirerend te merken dat duizenden mijlen van Ghana vandaan mensen zien wat wij doen. Ooit – toen ik een stuk jonger was – maakte een oude vakbondscollega de opmerking dat vakbonden niets te maken hebben met kinderarbeid. Toen ben ik heel boos geworden. En ik ben blij dat ik heb doorgezet – met grote steun van Mondiaal FNV en de Stop Kinderarbeid Alliantie - om kinderarbeidvrije zones in Ghana te creëren.”

Mondiaal FNV is altijd solidair met ons geweest

Welke initiatieven heb je de afgelopen jaren samen met Mondiaal FNV tegen kinderarbeid uitgevoerd?

“Mondiaal FNV is altijd solidair met ons geweest als het gaat om het verbeteren van werk in de informele sector. Ook in de Ghanese landbouw is veel informeel werk, zonder contracten en dus zonder rechten. Mondiaal FNV is een sleutelpartner in ons werk. Zij hebben ons in contact gebracht met de MV Foundation in India, samen met Hivos, de IUF en de Global March in 2007.

“India begon als eerste met kinderarbeidvrije zones. Het principe is dat de chieft of dorpsleider aankondigt dat alle kinderen op school horen en de volwassenen aan het werk. Deze aankondiging van zo’n centrale persoon in een gemeenschap is sterker dan dat de overheid dit doet. Vervolgens wordt iedereen hierin geactiveerd: de ouders, de leraren, opvoeders en ziekenhuizen. Ik ben meegenomen op dienstreis om met eigen ogen in India te zien hoe deze aanpak werkt. Met die kennis kon ik in Ghana aan de slag.”

Zonder GAWU waren er geen kinderarbeidvrije zones in Ghana

Hoe belangrijk is de rol van de vakbond hierin?

“Ruim 15 jaar geleden ben ik in Ghana begonnen met het creëren van kinderarbeidvrije zones, in gemeenschappen van vissers en cacaoboeren. De vakbondsleden vormen een kinderbeschermingscomité uit de gemeenschap. Als er geen school aanwezig is, gaat dat lobbyen bij de regering en het gesprek aan met werkgevers. Ook gaan vakbondsleden actief op zoek naar kinderen in werksituaties.

“We hebben ervoor gezorgd dat er een soort voorschool is gekomen voor kinderen die (nog) geen onderwijs hebben gevolgd en op het niveau van hun leeftijdgenoten moeten komen. Hier volgen ze een onderwijsprogramma dat gemengd is met sport en spel, zodat ze het interessant gaan vinden. Ook krijgen ze er te eten, zodat ze fit genoeg zijn om het lesprogramma te volgen.

“Zonder GAWU waren er geen kinderarbeidvrije zones in Ghana. Wij organiseren en empoweren de gemeenschappen. De vakbonden zijn sterker geworden en straks worden de kinderen volwassen en gaan zij dit project verder brengen. Zij hebben onderwijs gehad en zijn dus al meer ontwikkeld. Kinderarbeidvrije zones zijn er niet alleen voor de kinderen. Ook volwassenen profiteren hiervan. Daar worden zelfs hele gemeenschappen gelukkiger van, want er ontstaat meer decent work.”

De Ghanese overheid heeft inmiddels de kinderarbeidvrije zones omarmd als positief project. Dat is een grote prestatie.

“Ja, dit project is vijf jaar geleden opgenomen in het Nationale Plan van Actie. Ik ben gevraagd nationaal coördinator te worden. Ook andere landen in Afrika laten zich hierdoor inspireren, zoals Zambia en Oeganda. Het is mogelijk hoor, een Afrika zonder kinderarbeid. Daar geloof ik in.”

Tijdens Covid-19 vond er een terugval plaats. Meer kinderen gingen aan het werk of keerden niet meer terug naar school.

“Er zijn meerdere problemen ontstaan door corona. We waarschuwen al voor de lockdowns dat kinderen bescherming nodig hadden, maar dat was moeilijk te realiseren. Meer meisjes zijn daardoor zwanger geraakt. Tijdens de lockdowns verlieten kinderen hun scholen en een aantal is niet meer teruggekeerd. Vaak gingen ze opnieuw aan het werk in gebieden waar nog geen kinderarbeidvrije

zones zijn. Nu onderzoeken we hoe we dit kunnen herstellen. Kinderen hebben hun interesse in school verloren. Het is niet gemakkelijk om hen weer terug te krijgen. Jonge moeders moedigen we met succes aan om opnieuw onderwijs te volgen.”

Ondanks alle inspanningen bestaat er nog steeds kinderarbeid in Ghana, volgens het Nationaal Actieplan van jullie ministerie van Arbeid zo'n 3,2% van de kinderen in de leeftijd van 5 tot 14 jaar. Volgens cijfers van de UNESCO uit 2021 gaat het om 13%. Driekwart van hen werkt in de landbouw. Wat zijn jullie toekomstplannen?

“We willen graag een nationaal partnerschap opbouwen, waarin we kinderarbeidsvrije zones als een olievlek over het land kunnen verspreiden. We willen meer gebieden waar cacao wordt verbouwd bij het project betrekken. Daarnaast willen we een fonds oprichten dat cash geld aan vrouwen in armoede geeft. Uit onderzoek blijkt dat als zij wekelijks 8 euro krijgen, ze veelal binnen 100 weken uit de armoede raken. Dit verlaagt tevens het percentage kinderarbeid.

“Een tweede strategie is dat we van het afval van de cacao, dat overblijft na het plukken van de bonen, gebruiken om zwarte zeep te maken en die te verkopen. Het is populaire zeep die heel goed is voor de huid. Dit willen we op grote schaal laten produceren, zodat de kleine boeren en landarbeiders extra inkomen hebben.”

Solidariteit met de arbeiders die de kleding maken die jij draagt!

Misschien heb je nog nooit gehoord van Tiruppur, een stad in de Indiase deelstaat Tamil Nadu. Maar de kans is groot dat een deel van de kleding die je bezit daar is gemaakt. Het grootste deel van de textielexport uit India komt namelijk uit Tiruppur.

Er werken zo'n 600.000 kledingarbeiders in het gebied en zij zijn verwickeld in een grote strijd om het minimumloon, dat extreem laag is, te verhogen. De deelstaatregering is wettelijk verplicht om het minimumloon elke vijf jaar te herzien, maar heeft hier tien jaar mee gewacht. Gedwongen door een uitspraak van het Hooggerechtshof van India, vonden ze in mei van dit jaar manieren om het minimum te verlagen. Zo konden werkgevers zichzelf categoriseren als producenten van “kousen en breigoed” en nog lagere tarieven betalen.

Een coalitie van Indiase vakbonden is de strijd aangegaan en heeft zich verenigd in een campagne op LabourStart waarin wordt geëist dat de deelstaatregering van Tamil Nadu het minimumloon nu verhoogt.

Ze hebben dringend internationale steun nodig om de deelstaatregering te laten zien dat de wereld, die zoveel koopt dat in Tiruppur wordt gemaakt, zich bewust is van wat er aan de hand is en dat we gerechtigheid eisen voor de arbeiders daar.

Neem even de tijd om je solidariteit te tonen -- klik hier

https://www.labourstartcampaigns.net/show_campaign.cgi?c=5505&src=lsmmen

Uitnodiging: Webinar arbeidsrechten in de mijnbouw in Zuid-Afrika

Op 11 september organiseren CNV Internationaal, Profundo en ILRIG een webinar naar aanleiding van nieuw onderzoek over arbeidsrechten in de mijnbouw in Zuid-Afrika.

Als gevolg van de energietransitie staat de sector voor grote uitdagingen. De expansie gaat helaas ten koste gaan van de mijnwerkers. In Zuid-Afrika leidt dit tot gevaarlijke arbeidsomstandigheden, extreem lage lonen, ontoereikende en onbetaalbare huisvesting en gebrek aan vakbondsvrijheid. Tijdens het webinar analyseren de onderzoekers de resultaten. Er is ruimte voor interactieve uitwisseling en we gaan verder in op de vervolgstappen.

[Mis het niet, meld je hier aan voor het webinar op woensdagmiddag 11 september en download het onderzoek.](#)

Hoe de Indonesische bevolking lijdt onder de elektrische auto

VPRO Tegenlicht

Om batterijen voor elektrische auto's te maken heb je het metaal nikkel nodig, heel veel nikkel. Indonesië levert momenteel meer dan de helft van het wereldaanbod. Politici zien het als een gouden kans voor de economie. Maar de gevolgen voor de bevolking en het milieu zijn rampzalig.

Tekst: *Ilija Bozovic*

We zitten midden in de energietransitie; het fundament van onze moderne samenleving, fossiele energie, wordt in sneltreinvaart vervangen door technologieën zoals zonnepanelen, windturbines en elektrische auto's. De vraag hiernaar zal de komende jaren alleen maar toenemen. Om deze nieuwe technologieën te maken zijn er grondstoffen nodig. En één van de belangrijkste grondstoffen om de energietransitie mogelijk te maken, is nikkel.

Nikkel speelt nu al een sleutelrol in veel dingen die we in ons dagelijks leven als vanzelfsprekend zien. Nikkel is bijvoorbeeld essentieel voor metalen constructies, omdat het hoge temperaturen kan weerstaan en roest en corrosie minimaliseert.

Tesla

Daarnaast is nikkel onmisbaar voor elektrische voertuigen. Het gebruik van nikkel geeft lithium-ion batterijen een hogere energiedichtheid en meer opslagcapaciteit. Dat betekent dat elektrische auto's meer kilometers kunnen halen uit één enkele oplaadbeurt. Nikkel is qua massa het belangrijkste metaal van batterijen die worden gebruikt voor hybride en elektrische voertuigen. Zo gaat er ongeveer 50 kilogram in een Tesla-batterij.

Volgens Tesla-topman Elon Musk is nikkel crucialer is dan lithium, een grondstof die in de media waarschijnlijk het vaakst wordt genoemd als het over de energietransitie gaat. *'[...] Onze batterijen zouden nikkel-grafiet moeten heten, omdat het vooral uit nikkel en grafiet bestaat. Er zit een klein beetje lithium in, maar het is net als zout op de salade.'*

Uit [een rapport](#) van de Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) blijkt dat er in 2050 ongeveer vijf keer zoveel nikkel nodig zal zijn om aan de mondiale vraag te voldoen als lithium. Om te kunnen voldoen aan de groei van de markt voor elektrische auto's, zal volgens [het Internationaal Energieagentschap](#) de vraag naar nikkel tegen 2040 veertig keer toenemen. Afgelopen jaar werd nog maar 16 procent van de wereldwijde nikkel gebruikt voor groene technologieën, maar [verwacht wordt](#) dat dit in 2040 ruim de helft zal zijn.

Maar waarom hebben we het dan zo weinig over dit metaal in vergelijking met bijvoorbeeld lithium, kobalt of zeldzame aardmetalen? Volgens Irina Patrahau, strategisch analist energie, grondstoffen en klimaat bij het Haags Centrum voor Strategische Studies (HCSS), kan dit te maken hebben met het feit dat nikkel niet op de lijst van 'kritieke grondstoffen' van de EU staat. Dit zijn grondstoffen die economisch gezien het belangrijkste zijn en waarvan het risico het grootst is dat de aanvoer ervan stopt. Omdat nikkel net niet aan de eisen voldoet om als kritieke grondstof geclassificeerd te worden, staat deze niet op de lijst, in tegenstelling tot bijvoorbeeld lithium of kobalt. De EU beschouwt nikkel, samen met koper, wel als een 'strategische grondstof', want een gebrek daaraan kan grote gevolgen hebben voor de plannen van de Europese Unie om de CO₂-uitstoot te verminderen op haar eigen continent.

Nationaal strategisch belang

Indonesië zit samen met Australië op de grootste nikkelreserves en is momenteel met grote afstand de koploper qua productie. Ruim de helft van de wereldwijde nikkel wordt gewonnen in Indonesië, met de Filipijnen (10 procent) en Rusland (6.7 procent) op respectievelijk de tweede en derde plaats. Voorheen werd het grootste deel geëxporteerd naar China, waar het werd geraffineerd - het industrieel zuiveren van de grondstof - en uiteindelijk in de batterijen van elektrische auto's terecht kwam. Vervolgens verscheepte China de batterij of de elektrische auto, waardoor China veel meer waarde haalde uit de nikkel dan Indonesië zelf.

Daarom begon Indonesië in 2014 met het opleggen van restricties op de export van ruwe nikkel en vanaf januari 2020 kwam er een geheel exportverbod. Voormalig president Joko Widodo riep het metaal uit tot nationaal, strategisch product. Het idee achter de *downstream policy* van Indonesië is om de economie een impuls te geven door nikkel lokaal te raffineren en op den duur ook batterijfabrieken te gaan bouwen. Momenteel bouwt het Zuid-Koreaanse Hyundai een batterijfabriek op West-Java, gaat het Chinese Build Your Dreams (BYD) er vanaf 2026 elektrische auto's bouwen en [overweegt](#) ook Tesla de opening van een batterijfabriek in het land.

De grootste nikkelverwekkingslocatie is gelegen op het eiland Sulawesi; het Indonesia Industrial Park (IMIP). Het industriegebied behelst 20.000 vierkante kilometer, waar ongeveer 80.000 mensen

werken, waarvan 10.000 Chinees. En dat is niet toevallig, want het was China dat flink heeft geïnvesteerd in de Indonesische mijnindustrie toen dat land de export van nikkel verbood. Er zijn nu 11 nikkel-smelterijen in de regio, waarvan een groot deel in handen is van Chinese investeerders. Na de exportrestricties in 2014 steeg het aandeel van Chinese investeringen van 5,1% naar 28,6%.

Of de *downstream-policy* ook daadwerkelijk goed is voor de bewoners van Indonesië is nog maar de vraag. 'Aan de ene kant is het positief dat Indonesië zich omhoog werkt in de waardeketen en haar economie diversifieert,' zegt Irina Patrahau. 'Tegelijkertijd zien we dat zulke grondstoffen veelal uit ontwikkelingslanden worden gehaald waar corrupte instituties de dienst uitmaken en ongelijkheid almaar groter wordt.' Als het beleid niet goed wordt uitgevoerd, en er niet tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in het sterker maken van de instituties, zal het zo'n land niet veel helpen. Patrahau waarschuwt voor de mogelijkheid dat er uiteindelijk slechts een handjevol mensen zullen profiteren van de inkomsten. In veel gevallen zou het de situatie zelfs kunnen verergeren. En daar is Indonesië momenteel een goed voorbeeld van, want de gevolgen van de nikkelindustrie zijn vooral nog rampzalig voor de lokale bevolking.

Bajau

Naast nikkel is Indonesië ook een grote producent van steenkool. Gezien de dringende noodzaak om over te stappen op duurzame energiebronnen wil het land zo spoedig mogelijk de kolencentrales ontmantelen. Maar sinds Joko Widodo de nikkelindustrie uitriep tot nationaal belang, is de regering in een dilemma terechtgekomen. Want metaal raffineren tot een product dat gebruikt kan worden voor batterijen, of zelfs roestvrij staal, vergt buitengewoon veel energie. Dit komt mede doordat de concentratie nikkel in het erts in Indonesië zeer laag is. De regering staat daarom weer de bouw van nieuwe kolencentrales toe die zijn aangesloten op nikkel-smelterijen, zolang ze maar vóór 2050 worden gesloten. Dit heeft ervoor gezorgd dat de steenkoolproductie in 2023 naar een nieuw record steeg en de CO₂-uitstoot niet eerder zo hoog was in het land.

Een andere tegenstrijdigheid is dat het mijnen van nikkel gepaard gaat met grootschalige ontbossing, terwijl het juist zaak is om de regenwouden te behouden om klimaatverandering tegen te gaan. De nikkel ligt relatief ondiep in de grond, wat het mijnen makkelijker zou maken met minder impact. Maar in Indonesië is het tegendeel waar, daar ligt de nikkel grotendeels onder de gigantische regenwouden. De enige manier om nikkel te winnen, is door het hele gebied plat te bulldozeren en de bovenste grondlagen af te schrapen. De nikkelindustrie is momenteel al verantwoordelijk voor bijna 80.000 hectare verlies van tropisch bos, een gebied vier keer zo groot als Amsterdam. En uit een recente studie van Mighty Earth blijkt dat ruim 500.000 hectare bos in gevaar is.

De gevolgen van de nikkelindustrie zijn goed voelbaar voor de bewoners van het eiland Sulawesi, wat voor een groot gedeelte bestond uit kleine gemeenschappen en vissersdorpen. Een tekenend voorbeeld daarvan is de Baujau-gemeenschap op Kabaena, een klein eiland voor de kust van Zuidoost-Sulawesi. De Bajau worden beschouwd als de laatste 'zeenomaden' van de wereld. Hun unieke manier van leven betekent dat ze vaak hun hele leven doorbrengen zee, op traditionele woonboten. In het geval van Kabaena, wonen ze op paalwoningen boven het water en zijn ze voor hun levensonderhoud en inkomsten afhankelijk van de oceaan. Ze staan bekend als hele goede zwemmers en vrijduikers, wiens milt- en longcapaciteit is geëvolueerd waardoor ze 10 minuten onder water kunnen blijven bij één ademhaling. Dit helpt hen bij het zoeken naar zeekomkommers, zeewier en ander zeeleven.

Door de nikkelindustrie is een groot deel van het water waar zij op leven vervuild geraakt. Toxisch afvalwater van de nikkel-smelterijen wordt veelal direct in het water gedumpt, waardoor vissen zijn verdreven en koraal is verwoest. Een direct gevolg van het vervuilde zeewater is dat drie Baujau-

kinderen zijn verdronken sinds de nikkelindustrie op poten is gezet. De sterfgevallen werden toegeschreven aan het onvermogen om goed te kunnen zien door het bruine water. Daarnaast leren de kinderen steeds minder van jongs af aan te zwemmen vanwege het vervuilde water. In andere Bajau-gemeenschappen waar het water nog helder is, kunnen kinderen al zwemmen en duiken vanaf hun derde jaar.

Kippenhokken

De nikkelindustrie op Centraal-Sulawesi, met name na 2014, werd zo snel uit de grond gestampt dat er helemaal niet de faciliteiten waren voor de 80 duizend arbeiders die erheen migreerden om in de mijnen en de smelter-fabrieken te werken, vertellen Yunika Kurniyatiningsih en Suzan Cornelissen van CNV Internationaal. Zij werken samen met lokale vakbonden voor betere arbeidsomstandigheden.

Er zijn geen openbare diensten, het afval wordt niet opgehaald en er is geen afvoersysteem. 'Het is te vergelijken met een rampgebied na een aardbeving of een oorlog', vertelt Yunika. En dan zijn er nog de mensen die ervan proberen te profiteren door huizen te bouwen die in zeer slechte staat verkeren en te klein zijn. 'De kamers waar de mijnwerkers wonen is te vergelijken met een kippenhok, het is verschrikkelijk', vertelt Yunika. 'Ik ben op veel plaatsen in Indonesië geweest, zoals de palmolieplantages, maar het industriegebied in Centraal-Sulawesi is het ergste dat ik heb gezien', voegt Cornelissen daaraan toe.

Ook met de arbeidsomstandigheden in de fabrieken zelf is het slecht gesteld. 'Arbeiders werken lange dagen en slapen gemiddeld vier uur', vertelt Suzan Cornelissen. Het reguliere salaris is niet genoeg om van te leven en de huur te betalen, dus werken de meesten overuren om rond te kunnen komen. Uit [onderzoek](#) van China Labor Watch, een non-profitorganisatie die opkomt voor de rechten van Chinese arbeidsmigranten, blijkt dat de wanpraktijken op dit gebied systematisch en wijdverbreid zijn. Paspoorten worden in beslag genomen, loonbetalingen worden ingehouden, vergelding bij ongehoorzaamheid, ongevallen op de werkplek en slechte arbeidsveiligheid.